



Festival talianskej kultúry Dolce Vitaj bude!

Uvedie ho výstava 50 exkluzívnych fotografií z nakrúcania Felliniho 8 ½ v tej najprístupnejšej galérii – v uliciach Bratislavy

TLAČOVÁ SPRÁVA

Festival talianskej kultúry DOLCE VITAJ nebude chýbať ani tohto roku. Organizátori flexibilne hľadali a hľadajú spôsob, ako aj v súčasných obmedzených podmienkach poskladať atraktívny program. Jeho spoločným menovateľom sa stáva filmový mág Federico Fellini, ktorý sa narodil pred sto rokmi (1920, Rimini). Festival uvedie 19. mája 2020 výstavu doposiaľ nepublikovaných fotografií Paula Ronalda z nakrúcania Felliniho oscarového filmu 8 ½ a to na 50 citylightoch v uliciach Bratislavy. Práve verejný priestor sa stáva v tomto období tou najväčšou a najprístupnejšou galériou. Symbolické v tejto súvislosti je, že aj Fellini miloval mesto a široké celky pred objektívom kamery. Festival organizuje Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave.

„Koronavírus nás dostal do zložitej situácie, v ktorej sme museli časť nášho programu zmeniť alebo upraviť. Výstava sa na rozdiel od galérie uskutoční v exteriéri prostredníctvom siete citylightov a bude úvodným podujatím festivalu Dolce Vitaj. Veríme, že takýmto spôsobom dokážeme nádherné fotografie sprístupniť širokej verejnosti, ktorá sa po dlhom období prežitom v “karanténe” opäť vráti do ulíc mesta,“ povedal taliansky veľvyslanec na Slovensku Gabriele Meucci.

Dvorný fotograf Luchina Viscontiho, ktorý si získal Felliniho dôveru, Paul Ronald (1924-2005), bol jedným z najvýznamnejších filmových fotografov v histórii talianskej kinematografie. Federico Fellini ho v roku 1962 prizval k spolupráci na nakrúcaní filmu 8 ½. Ronald zanechal prostredníctvom svojich záberov výnimočné svedectvo o práci tohto svetového režiséra. Zachytil nielen to, čo sa dialo na scéne, počas nakrúcania, ale vpúšťal divákov aj do zákulisia, ponúkal atmosféru, ktorá pri filme panovala. Jej súčasťou je aj mnoho farebných portrétov, ktoré sú akosi raritou, keďže ide o čiernobiely film. Film 8 ½ má na konte dvoch Oscarov z roku 1964 – najlepší zahraničný film a najlepšie kostýmy.

„Na rozdiel od Luchina Viscontiho, ktorý pri práci vyžadoval absolútne ticho a disciplínu, Fellini miloval rozruch. Na pláci vládol vždy chaos a zábava. Jedného dňa vyzval štáb: ‚Čo je dnes s vami? Ste ako zarezaní! Rozprúďte to tu trochu!‘ Neviem, ako sa Fellini správal počas iných nakrúcaní, ale filmy ako 8 1/2 si vyžadovali bujarú atmosféru,“ oživuje si spomienky Ronald, ktorý sa ako jediný fotograf zúčastnil na celom procese tvorby filmu. *„Bol som stále na pláci, aj keď som fotiť nemusel. Stál som v kúte, nikoho som nerušil. Fellini vedel, že som tam a že zaznamenávam všetko, čo robí. Nikdy ma o nič mimoriadne nežiadal. Dôveroval mi,“* dodal.

Vzácné fotografie patria do súkromnej zbierky Antonia Maraldiho, riaditeľa Centro Cinema v Cesene a Ronaldovho osobného priateľa. Z viac ako 2200 negatívov a 250 farebných diapozitívov, ktoré dostal od fotografa do daru, vytvoril výnimočnú kolekciu. Výstava je súčasťou podujatí k „Felliniho storočnici“ v roku 2020. Pripravil ju región Emilia Romagna v spolupráci s Centro Cinema di Cesena.

“S Paulom Ronaldom ma viazalo úzke priateľstvo. Často som ho navštevoval v jeho dome na severe Francúzska, kde sme spoločne pripravovali rôzne výstavy alebo katalógy. Jeho rozprávanie a spomienky boli fascinujúce, počúval som ich so zatajeným dychom a zapnutým diktafónom. Dovolil mi prehrávať sa v jeho pracovných materiáloch ukrytých na povale a občas mi niečo daroval. Takto som objavil aj krabicu s názvom 8 ½. Neveril som vlastným očiam. Predo mnou sa objavili stovky negatívov 6x6 a dokonca aj 200 farebných diapozitívov. Z nich vznikla táto výstava. Z fotografií, ktoré neboli nikdy predtým publikované a podľa slov autora patrili k druhému výberu. ‚Mal by si o ne záujem?‘ spýtal sa ma. A tak som dostal od Paula ďalší neskutočný dar so slovami: ‚Ty už budeš vedieť, ako s nimi naložiť,“ povedal Antonio Maraldi, kurátor výstavy, ktorá bola veľkým prekvapením aj v domácom prostredí. Postupne sa dostáva aj za hranice Talianska a Slovensko sa tak stáva jednou z jej prvých zahraničných zastávok.

Výstava, ktorá potrvá od 19. mája do 2. júna, je rozdelená do niekoľkých sekcií:

- 1) Federico Fellini (Fellini sám, alebo v spoločnosti iných ľudí v centre záberu).
- 2) Marcello Mastroianni (portréty hlavnej filmovej postavy, zábery z nakrúcania, alebo počas prestávok).
- 3) Na pláci (štáb, komparz, hostia, scény plné pohybu a ľudí).
- 4) Federico & Marcello (režisér a hlavný predstaviteľ ako nerozlučná dvojica).
- 5) Album farebných fotografií (farebné portréty herečiek, ktoré sa zúčastnili na natáčaní a niekoľko prekrásnych záberov Mastroianniho).

FEDERICO FELLINI

Fellini sa narodil v Rimini 20. januára 1920. Po ukončení klasického gymnázia sa v roku 1939 presťahoval do Ríma, kde chcel študovať právo. Navštevuje však umelecké kruhy, stretáva sa s ľuďmi z rozhlasu a začína písať scenáre a gagy. V roku 1943 stretne mladú herečku Giuliettu Masinu, s ktorou sa ešte v ten rok ožení a ktorá sa stane jeho celoživotnou partnerkou. Ako scenárista spolupracuje s režisérmi ako Roberto Rossellini (*Roma città aperta* a *Paisà*), Pietro Germi a Alberto Lattuada. S posledným z nich režíruje film *Svetlá varieté* (1950). V 1952 nakrúti už sám film *Biely šejk*, po ktorom nasledujú *Darmošľapi* (1953). Tí mu vynesú Strieborného leva na festivale v Benátkach. O rok na to získa Oscara za film *Cesta* v kategórii Najlepší zahraničný film. V roku 1957 získa druhého Oscara za film *Cabiriine noci*. Filmom *Sladký život* (1959) dobyje Cannes, odnesie si Zlatú palmu a získa medzinárodné uznanie a svetovú slávu. V roku 1963 sa dostáva do kín 8½: stane sa vrcholom jeho umeleckého vyjadrenia a získa Oscara v dvoch kategóriách – najlepší zahraničný film a kostýmy. Nasledujú ďalšie filmy – *Felliniho Satyricon* (1969), *Rím* (1972), *Casanova* (1976), *Skúška orchestra* (1979), *Mesto žien* (1980), *A loď pláva* (1983), *Ginger a Fred* (1986). *Amarcord* z roku 1973 je emocionálnou a ironickou spomienkou na Rimini jeho dospievania, ktorý mu vynesie štvrtého Oscara. Svoj posledný film *Hlas mesiaca* nakrútil v roku 1990. Na jar 1993 získal Oscara za celoživotné dielo. Jeho smrť 31. októbra toho istého roku v Ríme zasiahla celý svet.

PAUL RONALD

Paul Ronald sa narodil v Hyères, na juhu Francúzska, pracoval predovšetkým s Luchinom Viscontim, ich spolupráca začala už v roku 1948 pri film *Zem sa chveje*. S Fellinim sa stretol pri filmoch *Pokúšenie doktora Antonia* (epizóda z filmu *Boccaccio '70*). Bol považovaný za jedného z najvýznamnejších talianskych filmových fotografov a počas svojej kariéry spolupracoval s tými najvýznamnejšími režisérmi a nafotil stovku filmov. Taliansko bolo jeho druhým domovom.

Organizátori festivalu Dolce Vitaj: Taliansky kultúrny inštitút v Bratislave, Veľvyslanectvo Talianskej republiky a Taliansko – Slovenská obchodná komora.

Hlavný partner festivalu je: VÚB banka a.s.

Viac informácií ponúkajú webové stránky: dolcevitaj.eu / iicbratislava.esteri.it

Zuzana Golianová

Mediálna podpora festivalu Dolce Vitaj 2020

14. máj 2020, Bratislava

